

MAGYAR AGRÁR- ÉS
ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

Műleírás

Konzulens: Szócs Éva Andrea DLA
Egyetemi docens

Készítette: György Emma
DMQ268
Nappali tagozat
Rippl Rónai Művészeti Intézet
Képi Ábrázolás BA

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	2
Célkitűzések.....	2
Előzmények és motiváció.....	4
Kiindulópont.....	4
Más művészek, szakirodalmi áttekintés.....	5
Alkoholproblémák a mindennapokban.....	9
Más addikciót okozó szerek és az alkohol.....	9
Munkanapló.....	16
Tervek/makettek.....	16
Kialakult assemblage.....	19
Anyagminta-grafikai részletek.....	20
Összegzés.....	24
Irodalomjegyzék.....	25

Bevezetés

Az alkoholizmus és egyéb szenvedélybetegségek napjainkban egyre jobban felszínre törnek, akár már fiatal korban is. Átvesszik az emberek feletti irányítást és nincs megállás, hacsak valaki nem elég erős fejben, hogy felhagyjon vele magától, amihez először az kell, hogy fel- és beismerje függőségét. Sokaknak szükségük van külső segítségre is az akaratuk mellett a leszokáshoz, amire vannak intézmények, de talán a függő emberhez közel állók tudnak leginkább hatni rá. Azaz minél jobban ismerünk valakit, illetve minél többet tudunk a háttéréről, a problémáiról, ami az addíció mögött húzódik, annál nagyobb hatással lehetünk a leszokni vágyó emberre, mint egy számára ismeretlen ember. A segítségre elméletben mindenkinek van lehetősége és az ajtó nyitva, de sajnos ez nem jelenti azt, hogy valóban mindenki meg is kapja.

Magyarországon már a 2000-es években is minden harmadik ember a dohányzás vagy az alkoholizmus áldozata volt¹. Véleményem szerint ez egy fontos téma, amiről érdemes és kell is beszélni, hiszen lehetne ellene tenni.

Mindig is szerettem kevert technikával dolgozni, hiszen nagyon érdekesnek tartom, ahogyan két vagy több anyag egymás mellett viselkedik, és hoznak létre egy új vizuális közösséget, kiegészítve egymást. Érdekel a műfajok keverése is, mert sokszor egy-egy adott műfaj jellemzője képes csak megfogni engem. Nálam ezekből szokott kialakulni egy esetleges új alkotás gondolata. Később nehezen tudok elvonatkoztatni attól a mű készülte közben, hogy hogyan is képzeltem el és építettem fel fejben először, de ettől érdekesek számomra a folyamatos kísérletezések, mert ezt a folyamatot mindig nagyon élvezem. Pontosan úgy, ahogyan a diplomamunkám során is próbáltam megtalálni a legodailóbb, legkifejezőbb stílus- és műfajkeveréket az adott műhöz.

Célkitűzések

Célom, hogy ezzel az assemblage-zsal felhívjam a figyelmet erre a fontos, társadalmunkat körülölelő, szinte lassan felemésztő problémára, ami ellen lehet tenni elegendő idő és munka

---

¹ Veér A., Nádori G., Eröss L. (2000). Az alkoholizmus népbetegség. 14.o.

befektetésével. Szeretném minél egyértelműbbé tenni az erre való utalás felismerhetőségét a munkámon, főleg az alkoholproblémára, de annak már végső stádiumát bemutatni. A mellékesen, de szintén érintett témámat a láncdohányzást, szagokkal és csikkekkel idézném meg, mivel az alkoholizmus sok esetben láncdohányzással fonódik össze és alkotja magját a káros élvezetek halmazának.

Szeretném elérni, hogy akik nem csak felismerik, hanem esetleg magukra is ismernek, azokban elinduljon egy ezen a szálon futó gondolatmenet, egyfajta belső vívódás, aminek a végén arra jutnak, hogy változtassanak a helyzetükön, amibe valószínűleg belekényelmesedtek. Szeretném, hogy segítséget kérjenek, de legalábbis elgondolkozzanak rajta, vagy eldöntsék magukban, hogy ők maguk vetnek neki véget, mert az akarat mellett az erő is megvan bennük hozzá.

Előzmények és motiváció

Elég fontosnak tartom ahhoz a témát, hogy foglalkozzak vele, és elérjem, hogy mások is felfigyeljenek rá - méghozzá nem csak a függők, hanem mások is, akiknek a közvetlen környezetében fordul elő. Magyarország sok ilyen kutatásban a lista elején helyezkedik el, évről évre rendíthetetlenül. Attól függetlenül, hogy már nem beszélünk az alkoholizmusról annyit, és nem hallunk róla, nem jelenti azt, hogy nincs is jelen, mert bizony ott van a mindennapokban, és az emberek talán csak feladták, hogy beszéljenek a problémáról. Fontos lenne megoldást keresni, mert sajnos komoly családi és persze egyéni tragédiák kiváltó oka.

Elviekben szépen rendbe jöhetett volna a kérdés, miszerint megadjuk az esélyt a gyógyulásra az alkoholizmusban és egyéb függőségekben szenvedőknek, amikor megjelentek az erre a problémára való gyógyszerek, és elérhetőek lettek a nép számára is. Az viszont még mindig fennálló nehézség, hogy sokan támogatás nélkül még mindig nem engedhetik meg maguknak, így maradt a jól ismert alkohol, és nem változik sok minden. Motiváció kell az embereknek ahhoz, hogy kilábaljanak belőle, nem pedig az, hogy a gyógyszeres kezelés összege annyi, mint egy havi alkoholfogyasztásé, mert akkor legtöbbször a kényelmesebb, jól bevált szokásukat folytatják, mert egyszerűen az könnyebb. Van miért küzdeni, illetve sokkal inkább van mi ellen küzdeni, és én szeretném erre rávezetni az embereket, akikhez remélhetőleg eljut majd a művem.

A kérdés, hogy az emberek hajlandóak-e észrevenni a problémát vagy sem; úgy döntenek-e, hogy megéri ezzel foglalkozni, vagy esetleg éppen az ellenkezője: hogy nekik erre se idejük, se energiájuk, vagy éppenséggel őket személyesen nem érinti, és minek is törődni ezzel.

Kiindulópont

Eleinte egy olyan installációban gondolkodtam, ahol egy szobát/folyosót szerettem volna létrehozni, amelyben addikciókból gyűjtött dobozok, üvegek stb. tárgyakat halmozok fel, ami elsősorban bemutatja a tömeges szenvedélybetegségeket Magyarországon. Illatokkal és hangokkal szerettem volna odabent több érzékszervre hatni, átadni azt a tipikus mámort, ami magába keríti az embereket, a nyomasztó érzést befelé döntött falakkal és egyre szűkebb térrel,

az egyre nehezebben megközelíthető kijárat felé. Később logikusnak tűnt valami egyszerűbbre, befogadhatóbbra, és ugyanakkor érthetőre változtatni. Könnyebb megértenie a nézőknek, ha az alkotás nem ilyen összetett. Nem kell bemászni a szenvedélyeink világába ahhoz, hogy könnyen felismerhető legyen. Amit szeretnék átadni, az egyszerű és tiszta közlésmódban hatásosabb lehet, mint valami bonyolult, zavaros gondolat, aminek egyszer csak a közepén találjuk magunkat, és olyan sok inger ér egyszerre, amit valójában ott és akkor nem is feltétlenül tudunk feldolgozni, mert túl sok.

A téma nem változik, csak könnyebb értelmezési tartományba került, és a reflektorfénybe az alkoholizmust helyeztem, mint a társadalmunkat érintő leggyakoribb függőséget.

Más művészek, szakirodalmi áttekintés

Munkán fő alapanyagául szolgáló papír és kartonpapír miatt kerestem meg, milyen hasonló művészeti előzményei vannak ennek az anyaghasználatnak. Ezek közül az egyik Kurt Schwitters, német nemzetiségű művész, aki főként talált szemétből dolgozott, de feltűnnek munkáiban más újrahasznosítható tárgyak, maradványok is, amelyekkel kiválóan dolgozott. Különös anyaghasználatával akarta kifejezni a folyamatos sebességgel változó világot maga körül. Leghíresebb alkotásai a Merz-re keresztelt kollázsai, amelyeket a fent említett anyagokból készített el, Ő így próbálta megérteni és feldolgozni a sebeket, amit a

Kurt Schwitters- Merzbau

világháború hagyott maga után szerte a világban. Másik nagyobb méretű műve a *Merzbau* címet viseli, ami a Merz kollázsai továbbgondolása: egy nagyobb installáció, amit hannoveri otthonában kezdett kiépíteni. Háromdimenziós formákkal hozott létre a lakáson belül még szobákat, folyosókat és kis zugokat, még a plafont is bevonva a különös érzést keltő formákkal. A létrehozott zugok és kis barlangok a barátaitól ellopott személyes tárgyait és ereklyéit rejtették. Ezeket később felszámolta és halála miatt sosem fejezte be teljesen az installációt, de ha hiszünk Schwittersnek, akkor valójában soha nem is lett volna késznek nyilvánítva, hiszen a mű folyamatosan nő és változik, ergo sosem lesz kész - így változik a világ is körülöttünk,

amit ő így próbált megmutatni, feldolgozni, megfigyelni. Fő témája mindig is a dolgok folyamatos dinamizmusának kifejezése volt munkáival.

Az Arte Povera, mint művészeti irányzat, szintén kutatja az anyagokat, amelyekkel megtörheti a megszokott, galériákban kiállított festmények és egyéb hagyományos művészeti eljárással készült alkotások addigi hegemoniáját, hogy megkérdőjelezze azt, és eltérjen a szokásostól. A szemetet és egyéb fura anyagokat, mint például a rongyokat vagy gallyakat, túlnyomó részt nem azért használták fel, mert valóban szegénység korlátozta volna be a művészeket - bár az is megesett -, hanem sokkal inkább a művészet továbbvitele céljából: hogy meddig lehet elvinni az alkotást az átlagos, mindenki által ismert technikákon és anyagokon kívül. Szerettek volna ezeken a korlátokon kívül alkotni, és törekedni a művészet megújítására.

*Ergo, materia kiállítás,
Michelangelo Pistoletto*

Michelangelo Pistoletto *The Mirror of Judgment* installációjában is a kartonpapír vezet végig az „élet labirintusát” az ítélet tükréig. A művész felhasználja tehetségét, hogy társadalmi változásokat hozzon, de legalábbis rávilágítson a problémára alkotásával. Próbálja inspirálni a nézőket, és létrehozni azt a jellegű támogatást hozzá művészetével. Függetlenül attól, hogy Pistoletto nem egy költséges, nehezen beszerezhető anyagból alkotta meg a labirintust, maga a mű szempontjából még hozzá is ad. Nem kell sok a változás elindulásához, nem egyből kell mennie, és nem is kell, hogy mindenki ugyanúgy vélekedjen róla. Megmutatja azt, hogy a változás elindításához nem kellene feltétlenül eget rengető anyagok, mert ez sokkal inkább a művész izgatottságán és kifejezőképességén múlik az egész.

Michelangelo Pistoletto- Labirinth

Témát tekintve szeretnék még pár művészt megemlíteni, akik, mint függők alkottak és hogy ez, hogyan jelent meg műveiken.

Jean-Michel Basquiat szinte az egyik legismertebb, ha nem a valóban legismertebb kábítószer, javarészt heroin hatása alatt dolgozó elismert művész. A szer később annyira átvette felette az uralmat, hogy volt, hogy heroinra cserélte el munkát is. Rövid életének végét is túladagolás okozta nem sokkal Andy Warhol szintén függő művészbarátja halála után. Basquiat képein erősen szúr az alakok és formák szétesése. Minél nagyobb hírnévre tett szert az annál jobban örölte fel egyéb amúgy is nyomasztó ügye mellett. Igaz kapcsolatáról a kábítószerekkel úgy nyilatkozott, hogy szerinte ki kell égni ahhoz, hogy utat törjön a kreativitás még ha ez tragikusan ér is véget számára.

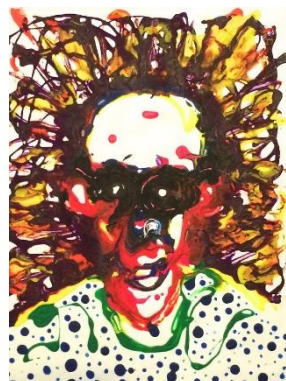

Jean-Michel Basquiat- Warrior

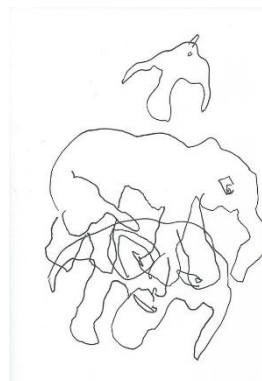
Ismét egy drogok ihlette művészként szeretném megemlíteni Bryan Lewis Saunders-t aki az *Under the influence* munkája keretén belül minden nap más drog befolyása alatt készített el magáról egy önarcképet. Az egész ötlet kiváltóoka esetében a környezetében tapasztalt drasztikus változások miatt alakult ki. Emiatt kezdte el kutatni, hogy mi és hogyan befolyásolja az önmagáról alkotott képét. Tőle pár ismertebb droggal kapcsolatban hoznék fel pár példát, mint az alkohol, ópium, heroin és LSD.

alkohol

LSD

heroin

ópium

Jean Cocteau az ópium-, alkohol- és kokainfüggő, javarészt író és filmrendező is készített egy pár művet drog hatása alatt. Átala használt különböző művészeti formák mindegyikében jelen van függősége kihatása az agyára. Elképesztően érdekes látásmódot biztosít a néző számára az saját maga világából. *Cauchemar*-nak keresztelt grafit rajza, ami magyarul annyit tesz, mint rémálom. Egy szétesett kép egy kéz és egy talán drapéria szerű rongy transzformációjáról egy háttér gyanánt egyébként rendezett szoba közepén. Igaz, Cocteau depresszióra szedte az ópiumot, de amíg úgynevezett "boldog óráknak" hívta amíg el nem múlt a szer hatása.

Utolsó sorban pedig szeretném megemlíteni Jackson Pollock munkásságát és droggal való kapcsolatát. Ő nagyrészt az afféle "csepegtetős festés"-éről ismert, mivel ezekkel a fajta képeivel futott be. A hatalmas vászonokra fröcskölt, szitált és öntött színes festékekkel nagy káoszt teremtett azon, amelyek ontják magukból a szétszórtságot. Én, ha ránézek olyan mintha rám ordítana maga a kép, holott ugyebár ez lehetetlen. Pollock alkoholista volt, majd később egy ittas vezetése során veszítette életét is. Szemtanúk azt mondták róla, hogy mikor festett teljesen elmerült abba, amit csinált és minden mást kizárt, ez pedig tipikusan valami, amivel sok alkoholista azonosulni tud. A kaotikus mesterremek háttérében tehát egy újabb megtört, függő művész állt.

Jean Cocteau - Nightmare

Jackson Pollock - No. 5.

Összegezve rengeteg drogfüggő művész volt, van és valószínűleg még lesz is az idők során, mert a legtöbbjük fájdalomtól alkot, akinek pedig fáj valami keresi a gyógyírt rá. Nem mondom, hogy erre a kijelentésem minden részére büszke vagyok, de rengeteg csodálatos műalkotást adott a világnak elismert művészeinken keresztül a fájdalom és a függőség egyaránt.

Alkoholproblémák a mindennapokban

A WHO 2016-os kutatása alapján Magyarország világelsőként végzett, miszerint az össznépeség 21,2%-a alkoholistá, ami azt jelenti, hogy Oroszországot megszegyenítve, de leginkább mégis magunkat ott állunk a dobogó tetején duzzadt szemekkel és puffadt arccal.

COUNTRY	ALCOHOLISM - BOTH GENDERS (WHO, 2016)
Hungary	21.2%
Russia	20.9%
Belarus	18.8%
Latvia	15.5%
United States	13.9%
South Korea	13.9%
Slovenia	13.9%
Poland	12.8%
Slovakia	12.2%
Estonia	12.2%

WHO 2016-os felmérésének táblázata

Az alkoholisták nagy része a mámor miatt iszik vagy a szorongása csökkentéséért, vagy esetleges lelki bántalmak miatt kezd belemenekülni az alkoholba, hátha úgy könnyebben dolgozza fel a traumát, amit átélt. Lehet olyan pszichés teher is a háttérben, amit akár csak egy kis időre, arra a pár órára is oldanánk, leadnánk abból a "súlyból", amit cipelünk. Mindenki szeretné kicsit problémák nélkül élni az életét. Nagyon kecsesítő tud lenni akár csak a tudata is annak, hogy megoldható, hogy kicsit tehermentesen létezzünk, ne gondoljunk arra, ami a lelkünket nyomja, a sok-sok tennivalóra és kötelességre. Mindenki szeret néha leülni kicsit baráti társasággal és a pillanatnak élni, beszélgetni, jól érezni magát. Ez tagadhatatlan hiszen ki ne vágya arra, hogy csak egy pár óra erejéig kiszakadhasson az öt nyomasztó problémákból. A tehermentesség jó dolog, de nem megoldás, ha túlzásba vesszük és elkezdünk az alkohol adta mámorban élni minden mást hanyagolva.

Más addikciót okozó szerek és az alkohol

A kábítószerfüggők száma ugyan elenyésző lehet az alkoholisták és nikotinfüggők mennyiségéhez képest, de nem elhanyagolni való dolog. Az alkoholhoz hasonlóan a kábítószer is egy "kémiai" függőségként van bekegategorizálva vagyis anyaghoz köthető függőségről beszélünk.

„A drogok önmagukban nem okoznak függőséget.” (Révai Gábor-beszélgetések a függőségről)

A kémiai és viselkedési függőségek között kulturális különbségek vannak, mint a társadalmi és jogi megítélés, de következményekben és jellemzőikben nem különböznek valójában. A

jelenlegi helyzetet a kábítószerrel a rengeteg eltérő vélemény tette olyanná amilyen. Nem csak az emberek véleménye mérvadó, hanem nyilván a jogi megítélés, de itt sincs különbség abban, hogy nagyobb számban elítélik ezeket a szereket és annak fogyasztását. Teljesen érthető, hogy ez alakult ki a köztudatban és még törvények is tiltják, annyira, hogy jogi értelemben Magyarország a legintoleránsabb országok között szerepel ezen téren is. Az említettek ellenére a kábítószeres kiválóan bizonyultak terápiás módszerek során, ettől függetlenül az emberek kontraproduktivitást társítanak nekik. Szerintem fontos megvizsgálni minden esetben az érme mindkét oldalát, ugyanezen okból jártam utána itt is mi lehet a teljes igazság a nagy többség és kormány véleménye mögött.

Az alkohol megítélése teljesen különböző itthon "pálinka nagyhatalom" státuszunkból adódóan, nem csak hagyományaink java része fűződik, de kulturális örökségünk is. Nem igazán meglepetés ezek után, mikor arról olvasunk vagy hallunk valamit, hogy Magyarországon halnak meg legtöbben májzsugorodásban egész Európa szinten.

Kicsit visszakanyarodva a Magyarországi jogi megítélés és a kábítószer szabályozó törvényekre logikusnak tűnik, hogy az alkoholhoz és dohánytermékekhez nem társul olyan rossz százalék amikor meghalljuk, mert legálisak és kiszámíthatóak a fejüket folyamatosan felütő újabb dizájnerdrogokkal ellentétben.

„A kérdés sosem az, hogy miért a függőség, hanem hogy miért a fájdalom” Dr. Máté Gábor aki a függőségek kutatásával és azok kezelésével foglalkozik teszi fel a kérdést, amitől én például elgondolkozom ezen a mondaton, mert érdemes utánajárni mi állhat mögötte, ezt az élet minden terén fontosnak tartom egyébiránt. Nem a drog miatt lesz valakiből függő, legalábbis a pszichedelikus szerek nem okoznak önmagukban függőséget, mert nem hatnak az agy boldogságközpontjára. A fájdalom enyhítése az, ami függővé teszi az embereket, amit belső kapacitásunkkal nem vagyunk képesek úgymond rendbe tenni és leredukálni azt saját magunk önerejéből. Diagnózisban úgy jelenik meg minden függőségnél, hogy mértéket állapítanak meg (enyhe, közepesen súlyos, súlyos) az alapján, hogy bizonyos számú kritériumból mennyi teljesül az adott személynél.

Pszichoaktív szereknél megint bonyolódik a megítélési helyzet, hiszen olyan szerekről beszélünk, amelyek az agy központi idegrendszerére hatnak és befolyásolják azt. A gyógyszeriparban használják legtöbbször, altatók, nyugtatók, szorongás csökkentő gyógyszerek és epilepszia gyógyszerekhez. Amikor innen közelítjük meg, mint 'káros anyagot'

egyéből megváltozik a látásmódunk, hiszen ki ne örülne, hogy létezik valami szer az erős szorongására vagy epilepsziájára, ami csökkenti annak tüneteit.²

A függőségek közös tényezője az agyi jutalmazórendszer, amely eldönti egy-egy viselkedési formáról, hogy jó és ezért a tevékenység jutalmazottá válik. A másnéven örömközpontnak is nevezett agyi rész egyfajta dopamin vezérelt terület, ami már az ősidők óta dönti el egy adott ingerről, hogy az pozitív vagy negatív. Egy vad morgását, üvöltését hallva az agyunk küld egy jelet, ez nem a jutalmazó rendszerből érkezik ezért menekülni kell. Egy ingerre az agy ezen részénél dopamin hiányában egyszerűen csak a menekülés opciót választja. Olyan ez, mint egy egyszerű igen/nem válaszlehetőség, igen, ha ingerli az örömközpontot a beáramló dopamin és nem, ha nincs inger. A pszichoaktív szerekben az az érdekes, hogy képesek átverni a rendszert és valahogyan hamis jelet küldeni. Az alkohol sem különbözik ilyen téren, szintén az ősidőkre visszagondolva és az erjedt, de magas kalóriatartalmú gyümölcsökre rögtön érhető lesz miért van belénk kódolva az, hogy ez egy pozitív inger és miért termelődik ilyenkor dopamin.

Felmerül pár kérdés ezzel kapcsolatban, ha ismerjük az agy melyik részét és hogyan verik át a szerek hamis jeleket küldve, akkor a mai tudásunkkal miért nem csinálunk egy olyan gyógyszert, ami az ellenkezőjét, a menekülést váltja ki az agyunkból ezeknek a káros anyagoknak fogyasztása során³.

Nagy igazság, hogy amit nem ismerünk attól félünk; a mi kultúránkban nem az ilyesfajta kábítószeres jelen, nekünk ez idegen és pontosan ezért démonizáljuk a kábítószereseket abban a szent pillanatban mikor meghalljuk. A magyaroknak mindig is az alkohol volt egyfajta alappillér, eköré alakítottuk ki szokásainkat és ünneplési hagyományainkat. Minden országban változó, hogy milyenfajta drogok elfogadottak. Igaz a legtöbben már ott elutasítóak, ha meghallják a drog szócskát, ott azonnal elhomályosítja az emberek agyát az, amit hallottak róla, amit mindenki egyénenként a szóhoz társít, de mi van, ha azt a kérdést teszem fel az utca emberének, hogy az internetfüggőségről mit gondol, mert ez egy viszonylag új függőség. Semmilyen anyag nem jut a szervezetbe, de függőség; az örömközpont dopaminhoz jut és ezért jutalmazott ingerként könyveli el a cselekvést magát. Tünetekben nem különböznek tehát, csak

---

² A pszichedelikumok építő jellegű hatását sem tartom ezért elhanyagolhatónak mert mint kiderült az ecstasy kiváló terápiás hatással rendelkezik. Nyilván ezeket az anyagokat nem mi szerezzük be, csak orvos által felírt esetekről beszélek, amit kordában tartanak és nem alakul ki függőség, de tagadhatatlannak tartom, hogy ilyen téren építenek minket, de legalábbis egyfajta védelmet biztosítanak.

³ Szerencsére léteznek hasonló szerek, a heroinra ott a metadon, ami alapvetően egy ópiáthelyettesítő szer. Hollandiában igen elterjedt, mert ez egy olyan szer, amitől függetlenül az emberek be tudnak járni például a munkahelyükre és lehetővé teszik, hogy dolgozzanak, ez annak köszönhető, hogy Hollandiában fejlett a drogpolitika. Hazánkban ez sajnos egy nagyon visszamaradott dolog.

lehetséges végkimenetelek súlyosságában, mind-mind máshogy káros az egészségünkre. A drogfüggőségről azért lenne fontos többet beszélni, mert közvetlenül belehalhatunk. Az állam nem racionálisan, veszélyesség alapján tesz valamit legálissá vagy illegálissá, nagy szerepet játszik a kultúra és tradíció, ezek megváltoztathatatlan dolgok, amiken az eltelt idő nem változtat. A világ keresztény és zsidó részein, ebből kifolyólag idehaza is az alkohol a mi választott drogunk a kezdetektől fogva.

Ha az alkohol most bukkanna fel, mint egy frissen felfedezett drog és nem ismernénk illegális szerként lenne elbírálva, mert az egyik legveszélyesebb keménydrog. David Nutt és munkatársai által létrehozott legtöbbek által elfogadott rangsorban az ötödik helyet foglalja el, abból a rengetegből, amit felsorolni sem tudnék. Nem egyszerű pontosan és minden szempontból azonosan vizsgálni a pszichoaktív szereket a különbözőségeik miatt. Létezik három olyan fő szempont, mint függőség, szociális ártalom és fizikai ártalom. Ezen szempontokon felül mindegyiket még három felé bontott ág alapján van levezetve, így én korrektnek tartom ezt, akármennyire keszkekusza lehet is a levezetése.

Baj, hogy némely alkoholista részegségében fizikailag is veszélyezteti hozzátartozóit vagy épp csak fenyegeti, emellett pedig önmagát is olyan problémáknak teheti ki, mint idegrendszeri zavarok, mint az epilepszia, amik alkalmilag törhetnek ki rajtuk. Hasonló káros jelei az alkoholizmusnak a fokozatosan romló fogak, a soványság, hangulatzavarok, de még a gyomor- és bélrendszeri fájdalmak is. Ugyan úgy ártanak másnak függőségükkel, mint maguknak csak más-más téren.

A fent már megemlített metadon egyébként egy Magyarországon is megtalálható, de nem elérhető olyan széleskörűen, mint amennyire szükség lenne rá, egy még drágább változata pedig a suboxone. Egy antagonistá szer, mint a naloxon pedig képes olyan módon semlegesíteni a heroin hatását, hogy rátelepszik az ópiátreceptorokra és nem engedi oda őket. Idővel sajnos nagymennyiségben fogyasztva áttör rajta, plusz rizikófaktor, hogy egyáltalán beveszi-e egy függő minden nap vagy pont emiatt adagolja túl magát.

Az, hogy kinek mi a drogja személyenként eltér, mert esetenként változik az is, hogy kinek mi hiányzik, mi fáj. Amikor használják a "szert" megkönnyebbülve érzik magukat, azt az agyonajnározott "normális"-nak titulált működést érzik végre, amit valamilyen szinten mindenki kerget és vágyik rá. Mi emberek szeretünk öngyógyszerelést végezni részben, azért mert afelett uralmunk van, illetve kell valami, ami kiségit a működésünket, mert próbáljuk kompenzálni azt, ami kellemetlen számunkra. Általában rosszul döntünk, de ezek tudattalan

döntések, csak elviselhetetlen helyzeteket szeretnénk elviselhetőbbé tenni a szerhasználattal, ami akár rövidtávon is függőséggé nőheti ki magát.

Fontos hogyan állunk a függőkhöz, nem csak egyénileg, de társadalmilag is. Lényeges lenne róla beszélni, nem szabadna csak úgy szőnyeg alá seperni, ha már a népesség ekkora részét érinti. Megoldást kínálni, ez számomra abban merül ki, hogy mindenki számára anyagilag is elérhető legyen a kezelés. Természetesen nem egyszerű teljes mértékben befogadónak lenni ilyen súlyos, nehéz témában, de ha változást szeretnénk, végül muszáj lesz szembenézni a tényekkel. Sok-sok ember élete múlik azon, hogy miről vagyunk hajlandók beszélni és miért vagyunk hajlandók összefogni, kezelést biztosítani. Az addikciók, betegségek pszichológiai és biológia háttérrel rendelkeznek, de ha mint morális probléma tekintünk rá és elvárjuk, hogy gyógyuljanak meg maguktól, az nem közösségépítő, nem segítészándékú, viszont korrekt vélemény. A helyzet az, hogy ez nem megy mindenkinek önerőből, a betegeknek helyre és szakemberre lenne szükségük a gyógyuláshoz.

Évről-évre csak nőnek a nyilvántartott addiktológiai gondozott betegek. A statisztikák szerint nagyrészt a 35-54 év közötti személyek alkotják, azaz a munkaképes korosztálynak körülbelül fele. Helyileg általában a fővárosban és nagyvárosokban magasabb ez az átlag a vidékhez képest, megjegyzem ez sem elhanyagolható.⁴ A legtöbb hajléktalan a fővárosban fordul elő, akik pedig híresen ismertek alkoholizmusukról, vagyis ahogyan a köztudatban szerepelnek. Az idetartozó öngyilkossági kísérletekről készült statisztikák is borzalmas adatokkal szolgálnak, ami ugyan-csak jelzésértékű számunkra, mivel egyértelműen nem tudják mindenkiről, ebből kifolyólag még az ezekben megjelenő számoknál is több emberrel számolhatunk. Lehetetlen nyilvántartani a gondozásból kimaradt alkoholisták szuicid kísérleteinek számát, mert az sem mindegy a statisztika szempontjából, hogy valóban alkoholista volt vagy mint sokan öngyilkossági kísérletük előtt fogyasztanak legalább egy kevés alkoholt, vagy akár nagyobb mennyiségben, ami erre sarkalja őket és bátorságot merítenek belőle. A létezés periferiájába kerülni ilyen szinteken nagyon veszélyes egy amúgy teljesen legális szertől.

Az alkoholmegvonás nyilván az első lépés az úton, de ez is ismét csak minden betegnél más válaszreakciót vált ki. Az úgynevezett delirium tremens egy súlyos fokú zavartság, egy egész tünetegyüttes az alkohol megvonására. Annyira komoly válaszként tud fellépni az alkoholos elmezavar, hogy az életveszélyes állapot igényli a kórházi kezelést. A szélsőséges

---

⁴ Veér A., Nádori G., Erőss L. (2000). Az alkoholizmus népbetegség. 41.o. ábra

alkoholmegvonásra, történjen az otthoni vagy kórházi keretek között, általában 1.-3. nap számíthatnak, mint pszichiátriai, mint vegetatív tünetek pokoli kínjában.

Nehéz tartózkodni az alkoholtól a társadalmi behatások miatt, és nem is kell, amíg tudunk mértéket tartani. Sok ember úgy esik a kelepcébe, hogy mikroközösségekben folyamatosan rajta van a nyomás, hogy inni kell a többiekkel különben kinézik, mert valljuk be sokszor hajlamosak vagyunk kinézni egymást a társaságból, ha nem csatlakozik valamihez, amit az egész közösség csinál rajta kívül. A társadalomnak tehát döntő szerepe van az alkoholizmus kialakulásában. Az 1960-as és 1970-es években jelent meg valamikor Jelli⁵ által megfogalmazva az alkoholizmus, mint betegség először, mint új betegségmodell. Azóta csak annyit tudunk többet, hogy biológiai hajlamtól is függhet, szóval genetikailag örökölhetjük a hajlamot, ahol viszont túl sok a kombináció, hogy pontosan melyek okozhatják. A genetika mellett pedig nagyrészt szociálpszichológiai és pszichológiai hajlamtól alakulhat ki, tehát olyan sok faktor játszik szerepet a kialakulásában, hogy a mai napig nincs egy dolog ami minden alkoholistában közös a függőségen kívül persze.

Én fontosnak tartanám, hogy a drogprevenció mellett az alkohol ilyesfajta veszélyeiről is tartsanak felvilágosítást az iskolákban. Az őszintét megvallva lehet, hogy sok iskolában már ezt is belevették, mert hallottam már róla másoktól, de az én iskolámban csak és kizárólag egyszeri, de kemény drogprevenációs óra volt undorítónál undorítóbb videókkal, azaz, hogy az alkoholoról nem beszélgettek el velünk és ezt utólag igencsak hiányolom.

Össztársadalmi tevékenységet igényelne, hogy visszaszorítható legyen még idejében, itt pedig nem csak az alkoholizmusra gondolok, hanem minden komoly szenvedélybetegségre, amolyan sok kicsi sokra megy alapon.

A frissen kiadott 2025-ös drogtörvény⁶ alapján, akit elkapnak bármilyen kábítószerrel kapcsolatos ügyben, a szabadságvesztést a törvénymódosítás szerint csak az válthatja ki a hat hónapos eltereléssel, aki hajlandó elárulni kitől szerezte be vagy kapta a kábítószer. Számomra

---

⁵ „Alkoholizmusnak tekinthető az alkoholfogyasztásnak mindazon módja, amely az egyén vagy közösség, vagy mindkettő károsodásához vezet. Betegséggé akkor válik, ha az egyén elveszti uralmát a fogyasztása felett, és az alkohollal függő viszonyba kerül.”

⁶ , amit az alaptörvényben is rögzíteni fognak. Kimondja, hogy Magyarországon tilos a kábítószer előállítása, terjesztése, használata és népszerűsítése egyaránt. A megfogalmazottak alapján egyre több fiatalra és gyermekekre is veszélyesek a kábítószeresek, károsítja az egészségüket és balesetekhez vezet, legrosszabb esetben pedig megöli az embereket. Szintén kimondja, hogy a rendőröknek kötelességük megállítani az e-fajta rendbontókat és végrehajtani a feladatukukba tartozó intézkedéseket, hogy azt megszüntessék, de ugyanakkor az is, ha a személy önmagára vagy másra veszéllyel van intézkednek a beszállításáról a megfelelő egészségügyi intézetbe. A büntetés lehet két év akkor, ha átadja más embernek vagy saját felhasználásra rendeli be valaki külföldről, de akár három is, ha több mint 10 emberhez jut el, árusításért pedig öt év szabadságvesztés is lehet a ”jutalom”.

az utóbbi módosítás kicsit visszás, mert az teljesen mértékben érthető nekem is, hogy minél hatékonyabban szeretnék felszámolni a kábítószeres ügyeket, de az elfogott személy számára ismét csak megnehezítik az utat a gyógyulása felé vezető úton. Így is egyre nehezebb bekerülni az elvonókra, mert helyenként komoly feltételek teljesülésével lehetséges bekerülni, ez pedig ismét csak szűkíti a támogató környezetet a gyógyulás felé. Nem beszélve arról, amit attól kaphat az elfogott személy, akit feldobott a hatóságoknak, szerintem ez egy kicsit cseberből vederbe szituáció a függők számára.

Aldous Huxley már írt idejekorán egy jövőben játszódó tökéletesen működő világról a *Szép új világ* c. könyvében, amit egyébiránt minden szempontból a drog ural, arra épül fel az egész rendszer meg az emberek ezekkel való lebutítására. Minden attól függ mikor melyikre van szükség a tökéletesen boldog és virágzó társadalom működéséhez. Mindenkit szisztematikusan drogoznak, hogy semmi bajuk ne legyen az életben, minden felett csak átfusson a pillantásuk. Egy pillanat szomorúság? Már a múlté, tablettá elő a zsebből és már az sem rémlik mi volt a fájdalom és szenvedés kiváltóoka. Az a világ, amiről Huxley ír igazából rájövünk, hogy borzalmas, nulla érzelmi kötődés szinte bárki felé, kórházak csak azért, hogy a gyerekekbe beleneveljék a halál természetességét, ami, mint kiderül pompásan működik. Nem tudom ki mit válaszolna, ha megkérdeznék, de én személy szerint nem szeretnék egy ilyen világban létezni, nekem az a romlottság és mélyebb emberi kapcsolatoktól mentes megálmódott, "tökéletes" kép nem kell.

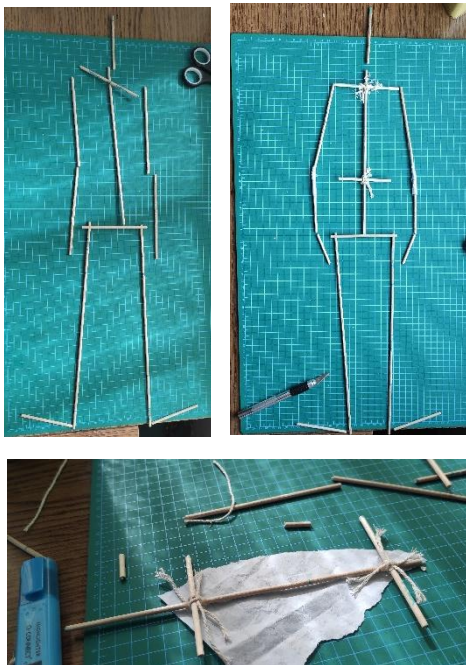
Munkanapló

Tervek/makettek

Az elejétől fogva láttam egy képet a fejemben, hogy nagyjából, hogyan is szeretném majd kivitelezni. Elsősorban azon gondolkoztam melyik lenne az a pozitúra, amely legjobban kifejezné a helyzetet miszerint emberünk már halott túlzásba vitt függőségei valamelyikétől. A stabil oldalfekvés kézenfekvőbbnek tűnne, hiszen előtte még azt is el tudnám képzelni, hogy a maradék józanságával küzdött azért, hogy ne így történjen ez pedig a legcélravezetőbb lehet, nem véletlenül alkalmazzák, hogy az emberek ne fulladjanak meg a hányásukban, de mivel egy ilyen helyzetben lévő ember, aki valószínűleg egyedül van, nem lenne erre képes, csak egy azt megközelítő, hasonló pozíciót lenne képes felvenni maradék erejével.

1. ábra- első makett ragasztószalagból és újságpapírból

2. ábra- első makett "csontváz"

Az első makettnél még nem a kiforrott anyagból dolgoztam, mert még nem az anyag mondanivalójára fektettem rá csak a pozitúrára, így kizárólag ragasztószalaggal és újságpapírral meg egy kevés fonallal oldottam meg. Egyszerűen könnyebb volt ezekkel az anyagokkal és eszközökkel dolgozni a figura alakján és fekvésén, hogy milyen formái legyenek és hogy elég felismerhető legyen minden. A belső tartószerkezetként, amire először elkezdtem rétegenként felvinni az újságpapírhúst egy lesarkított hurkapálca csontváz szolgált, hogy arányos maradjon a feldarabolás után.

Itt már kialakult, hogy a hátrébb lévő lába, amin nem támaszkodik, nem is lesz befejezve, valamint kézfejéknél is hasonlóképpen alakult mert az agyunk kiegészíti azt és egészként képes kezelni

anélkül, hogy elvonná a figyelmet a fontos részekről. Mondanivaló alapján nem releváns, hogy ezek teljesen kidolgozott részei legyenek, sokkal inkább azt tudnám mondani, hogy hozzáad a roncsoltságuk.

Második kísérletem már az anyaghasználatról szólt. Az első terv után tudtam, hogy valami szilárdabb és "halottabb" anyagra van szükségem, ami egyben kifejezi a figura merevségét, de formálható annyira, hogy könnyedén téphessem, vihessem fel rétegekben és formálhassam könnyen az elkészítése során. A kartonpapírra gondoltam először, hiszen megfelelt minden alapkikötésemnek, ami már az eleje óta a fejemben motoszkált még csak ötletként. Később kiderült, hogy jobban nem is választhattam volna. A második próbálkozásnál már nem is használtam az elsónél bemutatott, gondosan felépített arányosan lemért csontvázat, mert ugyanakkora méretben dolgoztam immár a kartonnal. Durvább és elnagyolt vonásokkal készítettem el egy üreges belsővel. Kitapasztaltam azt is, hogy a kartonpapírhoz nem

3. ábra- második makett kartonból

lesz megfelelő a későbbiekben a sima folyékony ragasztó. Nem kizárólag a ragasztó lassan kötése jelentette részemről a problémát abban, hogy sikeresen felépítem, mert nem az volt az elsődleges gondolatom, hogy azért kell valami más megoldást keressek mert ez nekem nem elég gyors. A gondolkodásom menetében pusztán gondot okozott, hogy amíg azokat a részeket, amiket frissen ragasztottam és fogta a csipesz, amik elég nehezek voltak, hogy akkora nyomást gyakoroltak és kevésbé csúszott el amíg meg nem száradt. Ezekre sajnos annyi időt kellett várni, hogy már nem éreztem azt, hogyan szerettem volna folytatni a bizonyos részeit a figurának. Nagyon nehéz volt számomra minden alkalommal visszatérni azokhoz az egyébként a munkafolyamatot áramló könnyedséggel építő folyamathoz. Ez a fajta ragasztó iszonyatosan sok alkalommal el is csúszott a két karton között és sosem maradt teljesen a helyén pontosan, ahová a darabot szántam volna. Sokszoros kudarc után döntöttem úgy, hogy más megoldásra van szükségem ragasztás terén, mert tarthatatlannak tűnt minden apró darabnál úgymond újra tervezni fejben az alakot, hogy hatékonyan tudjam tovább vinni a folyamatot és ne térjen el a koncepciótól. Hasonló folyékony ragasztókra gondolni sem akartam már, de a jól ismert stiftes ragasztó sem jöhetett szóba annak ellenére, hogy papír ragasztáshoz léteznek jó márkák, amik nem törnek szét idővel, de a kartonpapír nehezebb volt, mint amit elbír. Ekkor jöttem rá, hogy

nekem valószínűleg a leoptimálisabb ragasztási módszert a ragasztópisztoly fogja megadni és legnagyobb örömmre nem csalódtam, a munka ritmusa egyszerre tudott haladni a gondolataimmal, ahogy a fejemben felépítettem rétegről rétegre és elég gyorsan kötött meg hogy egy percen belül már mehetett közvetlen rá a következő és az azt követő réteg is. Ez volt az a pont mikor fellelegeztem és elkezdtem látni a kartonpapír pozitívumát anyagválasztásban. A második makett így már szakadt külsőt kapott, ezzel is reprezentálva a lecsúszottságát, megtépett és meggyötört személyiségét.

Itt már olyan ötletek is felmerültek, hogy szintén hátsó kezén amire a fejét hajtja csak könyékig lesz csupán, mert funkciója onnantól, ahol feje véget ér igazán nincs, itt kezdődött el ezeknek a részeknek a redukálása.

A harmadik, és egyben utolsó makettemet az előzőekhez képest már kétszeres méretben készítettem el, hogy lehetőségem legyen jobban kidolgozni és átlátni, mint a másodikat. Másrészt úgy éreztem nekem nagyobb méretben is ki kell tapasztalnom, hogy könnyebben tudjak bánni az anyaggal. A halotti merevség érzetét kompenzálni kellett valamivel, megmutatni néhai mivoltát a szenvedélyek és lecsúszás előtt, ami kontrasztként egy sokkalta lágyabb, jól kidolgozott és főleg valami előre emlékeztető. Úgy gondolom nem szabad elfelejteni ki lehetett mielőtt beletemetkezett rossz szokásaiba.

Néhány részén ruhafoszlányok igényes grafikus kidolgozása jelenik majd meg, az előbb leírtakat szimbolizálva. Például egy elegáns kalap részlete, ami részegségében arcába csúszott, egy mandzsettagomb, néhány gyűrődés, egy cipő, ami mellette hever.

4. ábra- harmadik makett részletekkel

5. ábra- bevilágítási terv

A fej végül kidolgozva nem lesz, csak elnagyoltan jelenik meg érzékeltetés miatt, és az arcba csúszott kalapot tartani. Az arc eltűnése kihangsúlyozza, hogy elvesztette önmagát amikor a mámor rabja lett, nem az, aki valaha volt és aki most már soha nem is lesz, nem eresztette el a függőségét ezáltal minden mást eldobva magától.

Kialakult assemblage

A végleges, életnagyságú műnél ismét vázat készítettem, de ugyanakkor meghagytam a belsejét üregesnek a később belekerülő bűzlő csikkek miatt. A méreteket magamról vettem le, a hosszúság és térfogatméréseknél is. Nem volt külön modellem, mert úgy gondolom nem számít, honnan vannak a méretek, hiszen nem szeretnék egyvalakire konkretizálni, szeretném meghagyni a figurát egy általános valakinek, bárkinek. Szerintem ettől mindenki jobban bele tudja élni saját magát, hogy nincs kimondva ki is ez pontosan, mert így lehet számára egy haver

6. ábra-végleges munka váza

vagy egy hajléktalan egyaránt, ezzel csak szeretném megkönnyíteni a néző munkáját azzal, hogy nem személyesítem meg a földön fekvő személyt. Meghagyom mindenkinek kire

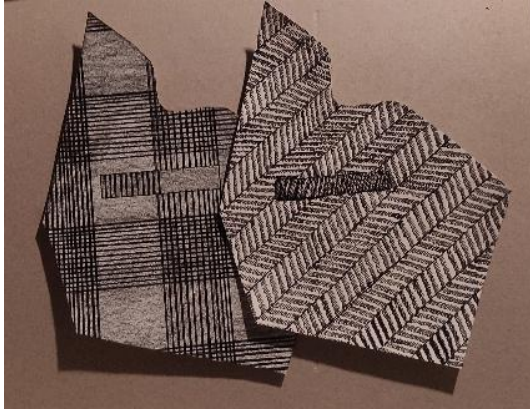
asszociál, legyen az számára az ő életéből egy konkrét ember vagy egy sztereotipizált embercsoport, azaz a mű sugallta függőségi problémák megértése érdekében általánosítok.

A munka szerkezetére visszatérve, csak a törzse üreges, a többi testrésznél egyfajta csontszerű belső merevítéssel is rendelkezik, hogy a lemért alapelemeknek szolgáljon vázként.

Az utolsó maketthez képest megváltoztak a hátrébb fekvő végtagok, mert életnagyságban nem működik az, hogy olyan sok része hiányozzon. Teljesen kidolgozva így sem lesznek a végtagok, de szemléltetés szempontjából a már említett "csontozat" folytatódik és még ha csak elnagyolva is, de hozzáad a látványhoz.

Anyagminta-grafikai részletek

A helyenként felbukkanó anyagminták a korábbi emberi mivoltából legvégül egy elegáns öltöny részleteit fogják felidézni, amelyek aprólékos grafikai darabokból lesznek megvalósítva. A szövetdarabok fel-fel fognak bukkanni a vázat befedő tépett kartonhús alól, így értelemszerűen a váz után azokat kell kidolgozzam, mielőtt rákerülne a legfelső réteg. Az egész megjelenés és grafikai kivitelezhetőség szempontjából az ehhez a stílushoz elütő és pont ezért illő szövetmintát kerestem. Mivel otthon sajnos nem voltak hasonló ruhadarabok elkezdtem turkálókba járni, és az ott talált minták fotózásával kutattam melyik kivitelezhető számomra. A szövetek mintáját nagyon közelről kell vizsgálni, hogy kiderüljön milyen a felépítése, mi az a szigorú rendszer, ami az egész alapja. Az első próbálkozások sajnálatos módon kudarcba fulladtak, mert nem közelítettem meg elég komolyan a szövet sémáját, ami alapján a lehető legjobban építhetem volna fel szárlól-szárla. Az esetből tanulva a lehető legközelebből kezdtem analizálni, amit látok és lebontani a szerkezetet.

7. ábra-kezdeteles grafikai próbálkozások a harmadik maketthez

Az első komoly próbálkozásom egy milliméterenként bejelölt aprólékos, még csak halványan grafittal felrajzolt háló volt. Második lépésként a sötét világos szövetszálak arányát és dinamizmusát jelöltem be előre. Egy 0.05-ös tűfilccel elkezdtem a szálakat megrajzolni a valóságghú precizitás érdekében egyesével. Mint első minta két méretben is megrajzoltam, mert nem feltétlen láttam az apró részletekben a szövetet még én sem, aki elméletben tudja mit kell látni. Megduplázva a szálak méretét számomra egyből érthetőbb lett, hogy milyen célt tűzsek majd ki a többi anyagminta vizsgálata közben. Ezt az anyagot gyűrődésekkel is tudni kell majd ábrázolni, példának okáért a térdhajlathoz tervezett résznél.

8. ábra-anyagminta kísérlet

9. ábra-anyagminta kutatása second hand üzletekbe

A következő lépések során ismét változtatások következtek be. Az anyagminták további keresése és próbáinak életrekelése során már jobbnak láttam nem megrajzolt részletként gondolni a gyűrődésekre, hanem valóban úgy hajtani és megragasztani a darabot ahogyan áll. Sokkal jobban kihozza az általam elérni kívánt hatást, főleg, hogy fontos lesz majd milyen módon lesz bevilágítva az egész árnyéka szempontjából, hogy az is ugyanolyan érdekes legyen, mint a tárgy maga. Szeretném minél egyszerűbbre és a szétesettség ellenére a lehető legjobban egy egészként megjeleníteni, asszociációkat és elgondolkodást kiváltani. Aki magára, vagy egy közeli ismerősre asszociál, az előidézhethet egy belső problémafelismerést, ami pedig magát a változni akarást és a változást is elindíthatja. Fontos számomra, hogy legyen egy cél, amit esetlegesen kitűznek és akkor úgy fogom érezni akár csak egy ilyen ember után is, hogy megérte.

Az említett aprólékos tűfilc részletek tépett szélű formája a kartonhússal való befedést helyettesíti, ezzel is bepillantást nyerve a néző a káosz beállta előtti és utáni állapotba egyaránt és az egészet tekintve a végleges állapotába is. Idővel elengedtem, hogy ráerőltessenek mindenféle felesleges dolgokat a szemlélőre, hogy lásson, mert mind különbözünk, de ha sokat bonyolítom elveszik a lényeg. Elvesztem én magam is ebben a munkában, mert jó ideig nem is arra koncentráltam, hogy mélységeiben át tudjam adni a mögöttes tartalmat, magát a súlyos, minket mindennapokban körülvevő problémákat. Az elméleti kutatás alatt nekem is sok mindenről megváltozott a véleményem és egyszerűen már én magam sem találtam eléggé kifejezőnek az eredeti elképzeléseket a figurával kapcsolatban. A giccshöz közelítő vagy annak látszó dolgok az emberekben egyfajta furcsa álmérzést kelthetnek és esetleg nem veszik elég komolyan az üzenetet, vagy magukat a tényeket, mert hajlamosak vagyunk az erősebb érzésekre hallgatni. Ha mindenki beleragad abba, hogy nem beszélünk a helyzetről, ami egyre jobban romlani látszik akkor az erős véleményünkbe belekényelmesedve minden érzés nélkül képesek átsiklani felette, ezt pedig nem szeretném.

Összegzés

Munkám lényegét és kinézetét összefoglalva röviden, az a lényeg, hogy egy számomra fontos témáról nagyon nehéz volt átfogó képet adnom, úgy, a művem kialakítását tekintve, mint a háttérkutatás. Nem hiszem, hogy valaha egy teljesen korrekt és helytálló kutatás egyáltalán képes lesz összefoglalni mennyire veszélyes és károsak tudnak lenni a fentiekben megemlített szerek. Mindennek ellenére, mint korábban említettem beszélni kell róla, foglalkozni kell a jelenséggel pont a probléma sokrétűsége miatt. Ha csak egy néző is, erről a problémáról komolyan elgondolkodik, nem érzem hiábavalónak az erőfeszítést.

A tölem telhető legjobban egyszerűsítettem a figura megjelenését, az érthetőség és a giccsesség elkerülése miatt. Így nem kell másra figyeljünk, amikor nézzük, hanem csak és kizárólag a témával kapcsolatos gondolatainkra, miközben elveszünk az anyagfoszlányok monotonitásában. A munka az elképzelt kivitelezéshez és kezdetleges terveimhez képest külsőre ugyan rengeteget változott a munkafolyamat során, de a jelentése alapjai egyáltalán nem.

Úgy gondolom minden mennynek van egy pokla is, és jó elnyomni a fájdalmat, de a kérdés milyen áron tesszük azt...

Irodalomjegyzék

Könyvek

Andrási G., Pataki G., Szűcs Gy., Zwickl A. (1999). Magyar képzőművészet a 20. században. Corvina Kiadó

Révai G. (2016). Beszélgetések a függőségről. Libri Kiadó, Szeged

Byung-Chul Han. (2019). A kiegész társadalma. Typotex Kiadó, Szeged

Veér A., Nádori G., Eröss L. (2000). Az alkoholizmus népbetegség. ANIMULA Kiadó, Vác

Dr. Szabó M. (2010). Alapismeretek szenvedélybetegségekről, kábítószerokról. Szegedi Egyetemi Kiadó, Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó, Szeged

Tamás K. (2013). Occasion. Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft., Pécs

Aldous H. (2021). Szép új világ. Cartaphilus Kiadó, Debrecen

Internetes források

<https://publicdelivery.org/michelangelo-pistoletto-labyrinth/> (2025.01.24.)

<https://www.artic.edu/artworks/142538/nightmare-cauchemar> (2025.03. 16.)

https://blog.artsper.com/en/get-inspired/10-things-to-know-about-jean-cocteau/?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAR7S81ngGF6C2Ypis_1SkIhS6M_g4FK_Lp7C6dnvpjCa56Do2EZ65AUjaDomw_aem_6F05ZFD91gWpzDFCmrSV2A (2025.04.13.)

<http://bryanlewisanders.org/drugs/> (2025.04.13.)

[Drug \(Ab\)use in the Art World | Hickman Design](#) (2025. 04.13.)

[Art & Drugs: An Enigmatic Journey through Tragic Tales of Famous Artists – World Art News](#) (2025.04.13.)

https://www.thecollector.com/artists-and-narcotics/?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAR71EbvJw34P5y6ZFB0jMWO4vaiPXL_jHIJZVVwPu9UwqK8gy2k94l_-6-bOO_aem_rtLrR5_lJg0O8XS2t9wgDA (2025.04.16.)

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.2. sz. melléklete: Nyilatkozat a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

NYILATKOZAT

a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió¹ nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: GYÖRGY EMMA
A Hallgató Neptun kódja: DMQ268
A dolgozat címe: KÁROS ÉLVEZETEK
A megjelenés éve: 2025.
A konzulens intézetének neve: MATE, RIPPL-RÓNAI MŰVÉSZETI INTÉZET
A konzulens tanszékének a neve: VIZUÁLIS TANSZÉK

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozáttal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

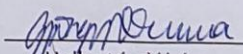
A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: 2025. év 04. hó 23. nap

Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törölendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törölendő.

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függelék: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.1. sz. melléklete: Konzulensi nyilatkozat

NYILATKOZAT

Geörgy Emma (név) (hallgató Neptun azonosítója: DMQ268)
konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a
záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót¹ áttekintettem, a hallgatót az
irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól
tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő
védésre javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem³

Kelt: 2025 év 04 hó 16 nap

Gibm

belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

³ A megfelelő aláhúzendő.

Kaposvári Campus
Cím: 2700 Kaposvár, Guba Sándor u. 40.
Tel.: +36-82/505-800
Honlap: <https://kaposvar.uni-mate.hu/>

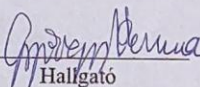
3. sz. melléklet. Hallgatói nyilatkozat

NYILATKOZAT

Alulírott GYÖRGY EMMA, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, KAPOSVÁRI Campus, KÉPI ÁBRÁZOLÁS szak nappali/levelező* tagozat végzős hallgatója nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon, a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy Záródolgozatom/Szakedolgozatom/Diplomadolgozatom egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: 2023. év 04. hó 23. nap

Hallgató

Szakedolgozat tartalmi kivonata

Káros élvezetek

György Emma

Képi Ábrázolás BA

MATE RRMI Vizuális tanszék

Belső konzulens: Dr. Szócs Éva Andrea DLA, egyetemi docens

Diplomámban a különböző függőségekbe ástam bele magamat a téma fontossága miatt, amiről az embereknek beszélnie kéne, de nem teszik. Ezen beszélgetések elindításához vágyásom az oka, amiért elkészítettem az assemblage-om. Az alkoholizmus és egyéb drogfüggőségeknek nem kéne tabu témáknak lenniük a mindennapokban, de az emberek sajnos pár tíz éve megálltak beszélni ezekről a dolgokról és már nem igazán nyitottak arra, hogy kifejtsék tudásuk és véleményük.

A függőségek már régóta a világ részei, nemzetenként változóak a kulturális különbségek miatt, de a művészettel is szorosan összefügg hovatartozástól függetlenül. Sok megtört művész alkot fájdalmából csodálatos dolgokat, alkohol vagy pszichedelikus szerek hatása alatt esetleg anélkül.

Közvetítés szempontjából egy alkoholistát választottam, aki csak kétes pózban fekszik és már-már bomlik. A valódi egykori önmagának árnyéka; a szakadt ruhafoszlányok még sejtetik ki is lehetett valaha, de annak az időnek leáldozott számára. Az ilyesfajta függőségek a végletekig tönkre teszik az embereket és hozzátartozóikat egyaránt. Lehetne akár egy hajléktalan is, de ők is valamiért kikötöttek ott, ahol vannak, ezérthát nem tartottam fontosnak megismerésíteni, mert nem ettől függ.

Munkám egy figyelemfelhívás az ezzel kapcsolatos problémákra a jelenkorban. Könnyű bedőlni a kísértésnek, ha hív és jó dolognak tartom, hogy tartanak az iskolákban droprevenciós órát, de az alkoholoról is jó lenne, ha beszélnének. Nekem személy szerint nem volt, ezért nehezebb is, mert attól függetlenül, hogy egy bizonyos életkortól legális, de veszélyes is egyben és erről sosem kaptunk elég információt.

Én személy szerint ennyi információval a hátam mögött sem gondolom, hogy a témában valaha lesz egy minden szempontból korrekt és helyét megálló kutatás. Egyszerűen olyan sok tényezőtől függ a téma minden egyes kis porcikája, hogy ennyi változó mellett, illetve az emberek sokszínűsége miatt nem létezik egy jó válasz, amit séma szerűen fel tudunk húzni minden azonos szertől függőre.

Ilyen mértékben káros, legrosszabb esetben pedig halálos szerekről nem lehet eleget beszélni, fontos tudni milyen veszélyek vesznek körül minket a mindennapjainkban.

Az fekvő figura alapanyaga kartonpapír, mert azt találtam elég "halottnak" és keménynek ahhoz, hogy dolgozzak vele. A ragasztóanyag szempontjából a ragasztópisztoly volt az, amivel harmonikusan tudtam haladni a fejemben folyamatosan alakuló kép és a közben épülő művel egyaránt. Maga a figura sokat változott ugyan a makettek során, de végeredményében javára vált, mert egy sokkal letisztultabb képként jelenik meg. Nincsenek zavaró tényezők, amiken elcsúszik a jelentés és nem is giccs kategória, hogy ne vegyék komolyan. Az anyagminták helyenkénti megjelenése nem csak emberi mivolta egy halvány képe már, sokkal inkább valami, aminek közelebbről való szemlélése közben el lehet veszni a sugallt gondolatokban. Amíg a néző csak távolról nézi meg egyben, elolvas egy rövid összefoglalót a mű mikéntjéről sok reakciót válthat ki egyszerre, de aki ezek után kíváncsian közelebbről keresi az értelmét gazdagabb lesz. Elmerülni a monoton grafikai anyagszálak közt amíg átfut az agyon, hogy mit jelent, mi az üzenete, addig nyugodtan tud gondolkodni magában, csendben.

Nem érzem hiábavalónak erőfeszítéseim, ha csak egy szemlélőt is képes elgondolkodtatni ezekről a problémákról.

Úgy gondolom minden mennynek van egy pokla is, és jó elnyomni a fájdalmat, de a kérdés milyen áron tesszük azt...